

VZN č.19 **o ochrane obce Slepčany pred povodňami**

Čl. 1 **Úvodné ustanovenia**

- 1) Ochrana pred povodňami je súbor opatrení na predchádzanie a zamedzenie škôd na životoch a majetku občanov a spoločnosti pri povodniach.
- 2) Ochrana pred povodňami v SR zabezpečujú:
 - a) Ministerstvo pôdohospodárstva SR
Ministerstvo vnútra SR,
Krajské a obvodné úrady ŽP
Obce
 - b) Ústredná povodňová komisia (ÚPK)
Krajské povodňové komisie (KPK)
Obvodné povodňové komisie (OPK)
Povodňové komisie obcí (MPK)

Povodňové orgány v čase nebezpečenstva povodne a počas povodne riadia, koordinujú a kontrolujú ochranu pred povodňami v obvode svojej pôsobnosti.

Čl. 2 **Usmernenie výkonu ochrany pred povodňami**

Na zabezpečenie úloh vyplývajúcich zo zákona 7/2010 o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov vydávajú Ministerstvo pôdohospodárstva SR, Ministerstvo vnútra SR a Ministerstvo ŽP SR usmernenia výkonu ochrany pred povodňami.

Čl. 3 **Opatrenia na ochranu pred povodňami**

- 1) Ochrana pred povodňami je súbor opatrení na predchádzanie a zamedzenie škôd na životoch a majetku občanov, obcí a štátu pri povodniach.
- 2) Povodňou sa rozumie prechodné výrazné stúpnutie hladiny vodného toku, pri ktorom hrozí vyliatie vody z koryta alebo pri ktorom sa voda z koryta vylieva a môže spôsobiť škody. Platí to primerane aj pri vnútorných vodách, odchode ľadov a pri ohrození bezpečnosti alebo stability vodohospodárskeho diela.
- 3) prípadne situácia tak označená predpovednou povodňovou službou, najmä:
 - a) pri dosiahnutí určeného vodného stavu pri stúpajúcej tendencii vody vo vodnom toku
 - b) pri intenzívnych alebo dlhotrvajúcich zrážkach
- 4) Vnútorné vody sú vody, ktoré sa vyskytujú na území chránenom vodohospodárskymi dielami (ďalej len „chránené územie“), najmä vody, ktoré nemôžu odtekať prirodzeným spôsobom pri zvýšenom stave vody v recipiente.

Čl. 4 **Druhy opatrení na ochranu pred povodňami**

Opatrenia na ochranu pred povodňami sú:

- a) povodňové plány
- b) povodňové prehliadky
- c) predpovedná, hlásna a varovná povodňová služba
- d) prehliadková služba
- e) zabezpečenie a záchranné práce

Čl. 5

Povodňové plány

- 1) Príprava ochrany pred povodňami sa zahŕňa do povodňových plánov, ktoré sa zostavujú na všetkých stupňoch povodňových orgánov. Povodňové plány obsahujú podrobné určenie úloh a povinností povodňových orgánov, ostatných orgánov a organizácií a občanov pri opatreniach na ochranu pred povodňami.
- 2) Povodňové plány obsahujú plány zabezpečovacích prác a plány záchranných prác, skladajú sa z textovej a grafickej časti. Povodňové plány sa spracúvajú podľa Vyhlášky MŽ SR č. 261/2010 v znení neskorších predpisov.
- 3) Plány zabezpečovacích prác vypracúvajú správcovia vodných tokov a správcovia (vlastníci, užívatelia) vodohospodárskych diel. Plány záchranných prác vypracúvajú obvodné povodňové komisie a povodňové komisie obcí v návaznosti na plány zabezpečovacích prác. Povodňové plány vypracúvajú aj orgány a organizácie, ktorých objekty môžu byť ohrozené povodňou.
- 4) Správcovia vodohospodársky významných vodných tokov organizujú vypracovanie plánov zabezpečovacích prác vo svojich územných obvodech, zostavujú plány zabezpečovacích prác vodných tokov nimi spravovaných, z plánov vypracovaných správcami ostatných vodných tokov (ďalej len „drobné vodné toky“) a správcami, vlastníkmi, užívateľmi vodohospodárskych diel a iných objektov na vodných tokoch a pri nich v dosahu ohrozenia. Plány predkladajú podľa územného členenia obvodným a krajským úradom.
- 5) Krajské povodňové komisie predkladajú povodňové plány Ministerstvu pôdohospodárstva SR a Ministerstvu vnútra SR, ktoré ich skoordingujú prípadne doplnia a dajú do súladu z hľadiska celých povodí. Zosúladené, prípadne doplnené povodňové plány, ich zmeny predkladá Ministerstvo pôdohospodárstva SR Ústrednej povodňovej komisii, ktorá ich schvaľuje ako komplexný povodňový plán Slovenskej republiky.
- 6) Schválené povodňové plány sa každý rok preskúmajú a podľa potreby doplnia a upravujú tak, aby sa ich zmeny a doplnky mohli schváliť do konca roka.

Čl. 6

Stupne povodňovej aktivity

- 1) V povodňových plánoch sa určujú tieto stupne povodňovej aktivity:
 - I. stupeň
 - II. stupeň
 - III. stupeň
- 2) I. stupeň nastáva:
 - a) pri dosiahnutí vodného stavu určeného v povodňovom pláne a stúpajúcej tendencii vody na vodnom toku, spravidla je to stav, keď voda vystúpi z koryta a dosiahne päť hrádze, na neohradzovaných vodných tokoch, ak hladina vody stúpa a blíži sa k brehovej čiare
 - b) pri očakávanom náhlom odmäku podľa meteorologických predpovedí
 - c) pri vnútorných vodách, ak hladina vody v priľahlých vodných tokoch je vyššia ako hladina vnútorných vôd
- 3) II. stupeň sa vyhlasuje:
 - a) pri dosiahnutí vodného stavu určeného v povodňovom pláne a stúpajúcej hladine vody vo vodnom toku, na neohradzovaných vodných tokoch, ak voda v koryte dosiahne brehovú čiaru a má stúpajúcu tendenciu
 - b) na začiatku odmäku, ak podľa predpovedí možno očakávať rýchle stúpanie hladín vodných tokov, alebo pri očakávanom odchode ľadov
 - c) pri vnútorných vodách, ak nepretržitým prečerpávaním vody sa dodrží maximálna hladina vnútorných vôd určená manipulačným poriadkom
- 4) III. stupeň sa vyhlasuje:
 - a) na vodných tokoch pri dosiahnutí vodného stavu určeného v povodňovom pláne, pri nižšom stave vody, ak na ohradzovanom vodnom toku stav pohotovosti trvá 20 dní, alebo ak začne premokať hrádza, prípadne ak nastanú iné nepredvídané okolnosti,

ktoré môžu spôsobiť škody väčšieho rozsahu, na neohradzovaných vodných tokoch, ak voda vystúpi z koryta a môže spôsobiť značné škody

- b) pri odchode ľadov, ak je priame nebezpečenstvo tvorby ľadových zátarás alebo ak sa zátarasy začali tvoriť
 - c) pri vnútorných vodách, ak pri plnom využití kapacity čerpacej stanice a pri jej nepretržitej prevádzke voda stúpa nad maximálnu hladinu určenú manipulačným poriadkom
- 5) I. stupeň prestáva:
- a) pri dosiahnutí vodného stavu určeného v povodňovom pláne, ak voda vo vodnom toku má klesajúcu tendenciu
 - b) na neohradzovaných vodných tokoch, ak voda klesne pod brehovú čiaru
- 6) II. stupeň a III. stupeň sa odvoláva:
- a) stav vody vo vodnom toku klesne pod hladinu určenú v povodňovom pláne, alebo ak pominú skutočnosti, na základe ktorých sa vyhlási stav pohotovosti alebo stav ohrozenia
 - b) voda, ktorá zaliala chránené územie, je v prevažnej miere odvedená do vodného toku a ak sa vykonali potrebné technické opatrenia na zamedzenie vzniku škôd
- 7) I., II. a III. stupeň vyhlasuje a odvoláva:
- a) pre územie obce starosta
 - b) pre územie niekoľkých obcí toho istého okresu a pre územie okresu prednosta okresného úradu
 - c) pre územie, ktoré presahuje územie okresu Ústredná povodňová komisia
 - d) na hraničných tokoch Ústredná povodňová komisia, ak tým nepoverila iný povodňový orgán

Čl. 7

Povodňové prehliadky

Povodňovými prehliadkami sa zisťuje, či na vodných tokoch, na vodohospodárskych dielach a na iných objektoch na vodných tokoch, ako aj v chránených a zátopových územiach a objektoch na týchto územiach nie sú nedostatky, ktoré by mohli spôsobiť alebo zvýšiť nebezpečenstvo povodne. Povodňové prehliadky vykonávajú povodňové orgány, správcovia vodných tokov a správcovia, vlastníci, užívatelia vodohospodárskych diel a iných objektov podľa povodňových plánov najmenej raz za rok, spravidla pred obdobím jarného odmäku.

Čl. 8

Predpovedná, hlásna a varovná povodňová služba

- 1) Orgány, organizácie a občania sú povinní neodkladne hlásiť nebezpečenstvo povodne povodňovým orgánom.
- 2) Predpovedná povodňová služba informuje povodňové orgány, prípadne ostatné orgány a organizácie o možnosti vzniku povodne a o jej ďalšom nebezpečnom vývoji, o hydrometeorologických prvkoch rozhodných pre vznik a vývoj povodne, najmä o očakávaných vodných stavoch alebo prietokoch vo vybraných profiloch. Túto službu zabezpečuje Slovenský hydrometeorologický ústav v Bratislave.
- 3) Hlásna a varovná povodňová služba varuje obyvateľstvo pred nebezpečenstvom povodne v mieste povodne a miestach nižšie ležiacich na vodnom toku, upozorňuje povodňové orgány a organizácie na vývoj povodňovej situácie a odovzdáva správy a hlásenia potrebné na jej hodnotenie a riadenie opatrení na ochranu pred povodňami. Hlásnu a varovnú službu organizuje a zabezpečuje Ministerstvo vnútra SR, obecné úrady a starostovia obcí, ktoré môžu byť ohrozené povodňou.
- 4) Orgány a organizácie, najmä tie, ktoré vykonávajú telekomunikačné služby, sú povinné prednostne odosielať správy a hlásenia predpovednej a hlásnej povodňovej služby vo veciach ochrany pred povodňami.

Čl. 9

Náklady na opatrenia na ochranu pred povodňami

- 1) Orgány, organizácie, obce a občania znášajú náklady, ktoré im vzniknú vlastnými opatreniami na ochranu ich majetku, majetku v ich vlastníctve, v správe alebo užívaní pred povodňami.
- 2) Náklady na zabezpečovacie práce na vodných tokoch a na vodohospodárskych dielach uhrádzajú ich správcovia, vlastníci, užívatelia. Náklady na záchranné práce, okrem nákladov podľa ods. 1 uhrádzajú krajské úrady ŽP SR podľa osobitných predpisov, ktoré vydá Ministerstvo financií SR v spolupráci s príslušnými orgánmi štátnej správy. Obec uplatňuje úradu výdavkov spojených s nákladmi na záchranné práce na krajskom úrade.
- 3) Ministerstvo ŽP SR po dohode s Ministerstvom financií SR určí, v ktorých ďalších prípadoch a voči komu sa uplatní nárok na úradu nákladov vzniknutých tomu, kto na príkaz povodňových orgánov vykonával opatrenia na ochranu pred povodňami.

Čl. 10

Použitie vecných prostriedkov určených na ochranu pred povodňami

Vecné prostriedky a zariadenia zásob železnej rezervy určené na ochranu pred povodňami môžu sa použiť na iné účely iba so súhlasom príslušného povodňového orgánu. Druh a množstvo týchto prostriedkov a zariadení určujú správcovia vodných tokov, vlastníkom, správcovi a užívateľom vodohospodárskych diel a iných objektov ich nadriadené orgány na základe povodňových plánov.

Čl. 11

Úlohy vlastníkov, správcov a užívateľov iného majetku na vodnom diele alebo ohrozenom území

- 1) Na vodných tokoch zabezpečujú ochranu plavidiel a zariadení slúžiacich na plavbu pred povodňami ich vlastníci, správcovia a užívatelia, pritom sa riadia pokynmi orgánov štátnej plavebnej správy, správcu vodného toku a povodňových orgánov.
- 2) Vlastníci, správcovia a užívatelia majetku na bezprostredne ohrozenom území, alebo v zatopenom území zabezpečujú jeho záchranu vrátane prípadného predčasného zberu úrody.

Čl. 12

Náhrada škody spôsobenej opatreniami vykonanými na ochranu pred povodňami

Štát uhradí občanom škody, ktoré im vznikli v dôsledku činnosti a opatrení toho, kto vykonával ochranu pred povodňami, organizácia v takýchto prípadoch uhradí škody na veciach a náklady spojené s odškodnením pracovných úrazov.

Čl. 13

Úlohy občanov pri výkone ochrany pred povodňami

- 1) Občania začlenení do ochrany pred povodňami (ďalej len povodňová služba) sú na základe povodňových orgánov povinní v čase povodňovej aktivity dostaviť sa na základe výzvy v najkratšom čase na určené miesto. Ak to povodňová služba vyžaduje, môžu povodňové orgány aktivizovať občanov a organizácie do výkonu protipovodňových opatrení i nad rámec povodňových plánov.
- 2) Zamestnávateľia sú povinní poskytovať pracovníkom pracovné voľno v rozsahu potrebnom na plnenie povinností súvisiacich s povodňovou službou.
- 3) Občanom, ktorí sa podľa povodňových plánov zúčastnili na povodňovej službe, vydá potvrdenie o čase ich účasti príslušný povodňový orgán. Náhradu mzdy za tento čas a náhradu za prípadnú prácu nadčas poskytuje alebo subjektom uvedeným v ods. 2 uhrádza príslušný povodňový orgán alebo organizácia, v rámci ktorej sa povodňová služba vykonáva.

Čl. 14

Úlohy jednotiek hasičského a záchranného zboru

Jednotky hasičského a záchranného zboru plnia pri ochrane pred povodňami úlohy, ktoré im ukladajú povodňové orgány, najmä vedenie a vykonávanie zásahov pri

záchranných prácach. Zabezpečujú potrebné technické a materiálne vybavenie pre výkon povodňových záchranných prác a riadne udržiavajú zverené prostriedky v akcieschopnom stave. Vo vymedzenom rozsahu spracúvajú plány záchranných prác a predkladajú ich krajskému úradu a po schválení Ministerstvu vnútra SR.

Čl. 15

Úlohy starostu obce pri ochrane pred povodňami

Starosta obce na plnenie povinnosti obce spravidla zabezpečí:

- a) vypracovanie plánu záchranných prác a jeho predloženie obvodnej povodňovej komisii
- b) pracovné sily a vecné prostriedky pre prípad povodne, najmä sa stará o náležité vybavenie obecného hasičského zboru prostriedkami a výstrojom, vyhotovenie súpisu týchto prostriedkov a ich riadne uskladnenie a udržiavanie
- c) aby vedenia podnikov a závodov, správcovia, vlastníci, užívatelia vodohospodárskych diel a iných objektov ohrozených povodňou vykonali opatrenia na ochranu pred povodňami podľa povodňových plánov
- d) organizuje hlásnu a varovnú službu, najmä varuje obyvateľov obce pred nebezpečenstvom povodne (miestnym rozhlasom, zvykovými signálmi a pod.)
- e) vyhlasovanie a odvolávanie stavu pohotovosti a stavu ohrozenia
- f) organizovanie, riadenie a vykonávanie záchranných prác v čase nebezpečenstva povodne a počas povodne, v prípade nevyhnutnej potreby vyžaduje od organizácií a občanov plnenie všeobecných povinností pri ochrane pred povodňami
- g) evakuáciu, dočasné ubytovanie a stravovanie evakuovaného obyvateľstva a podľa možnosti ochranu jeho majetku, ako aj návrat evakuovaného obyvateľstva, zabezpečuje nevyhnutnú hygienickú a zdravotnú starostlivosť
- h) ubytovanie a stravovanie osôb nasadených na zabezpečovacích prácach a na záchranných prácach mimo ich domovov
- i) záznamy v povodňovom denníku

Čl. 16

Záverečné ustanovenie

- a) Povodňovým orgánom obce Slepčany je starosta obce Ing. Ján Határ.
- b) Starosta za účelom plnenia opatrení na úseku ochrany pred povodňami môže vytvárať osobitný orgán z občanov a zástupcov organizácií a inštitúcií.

Čl. 17

Účinnosť

1. Toto VZN bolo schválené obecným zastupiteľstvom v Slepčanoch dňa 1.12.2011
2. VZN č.19 nadobúda účinnosť dňom schválenia obecným zastupiteľstvom v Slepčanoch.

Slepčany, dňa 1.12.2011

Ing. Ján Határ
starosta obce